

Evaluatieles dans

1. Scenario:

Klasgroep: 3^e graad DA

Leerplandoelen:

I. Bewegingsdoelen

- LPD 1 De leerlingen voeren in verschillende omgevingen motorische basisvaardigheden en technieken uit rekening houdend met de evolutie van hun fysieke capaciteiten.
- LPD 2 De leerlingen passen in verschillende bewegingsdomeinen tactieken en principes toe met respect voor de afgesproken regels en rollen in sport en spel.

II. Persoonsdoelen

- LPD 12 De leerlingen nemen leiding en aanvaarden leiding in verschillende bewegingsdomeinen (ondersteunende rol).

Lessen vooraf aan de evaluatie:

Leerlingen kiezen vooraf hun niveau (1 of 2) zie tabel 1: Opdrachten per niveau-indeling. Niveau 1 is voor de leerlingen die zich minder sterk voelen in dans, niveau 2 is voor de leerlingen die zich sterker voelen in dans. O.b.v. de keuze van het niveau worden de groepen ingedeeld: leerlingen met niveau 1 samen en leerlingen met niveau 2 samen (waarom?: omdat anders leerlingen met niveau 1 danspassen moeten uitvoeren van niveau 2 – details danspassen zie: 3. opdrachten).

Leerkracht deelt ook evaluatierubrics uit (zowel van peer- als lk- als permanente evaluatie – zie 4. evaluatiecriteria) zodat leerlingen tijdens de lessen inzicht krijgen in hetgeen waarop ze beoordeeld worden en ze deze zaken ook kunnen inoefenen. Zo is er vb. het criteria omtrent ritme waar leerlingen tijdens het zelfstandig inoefenen op moeten letten: op het juiste moment de choreografie starten. Het juiste moment is afhankelijk van de afspraken die de leerlingen maken rond hun choreografie (bv. de 9^e tel gezamenlijk starten). De leerlingen noteren dan ook deze afspraak op een papier zodat de leerkracht hiervan op de hoogte is bij het evaluatiemoment.

In de zaal liggen verschillende potjes verspreid met zowel blauwe als groene fiches in. Deze fiches bevatten opdrachten per niveau die creatief ingevuld kunnen worden door de leerlingen (zie verder: 3. opdrachten). Dankzij de fiches hebben de leerlingen een houvast maar kunnen ze toch hun eigen bewegingen bedenken waar ze zich goed bij voelen. De leerlingen van een groepje nemen afwisselend, willekeurig een fiche uit een potje naar keuze in de kleur van hun niveau (blauw voor niveau 1, groen voor niveau 2). De leerling die de fiche trekt, neemt de leiding en werkt de opdracht uit (al dan niet met hulp van de andere 'meer creatieve' groepsleden) om zo stelselmatig tot een volledige dans te komen van x aantal tellen. De leerlingen houden een overzicht bij van de getrokken fiches.

Evaluatie:

Leerlingen krijgen de tijd om in groep te oefenen aan hun choreografie.

Leerkrachtevaluatie + peerevaluatie

Om een veilige omgeving te creëren kunnen leerlingen zelf hun publiek voor hun dans kiezen, met als voorwaarde dat er minstens vijf toeschouwers zijn (één groep + leerkracht).

Een evaluatiemoment bestaat dan uit een groep die de choreografie uitvoert, waarbij de leerkracht samen met één andere groep beoordeelt. Elk lid van de groep die beoordeelt, krijgt de opdracht om één leerling van de uitvoerende groep te beoordelen aan de hand van een evaluatierubric (zie 4. evaluatiecriteria). De leerkracht beoordeelt andere criteria dan de leerlingen. De peerevaluatie telt mee in het geheel van de punten.

2. Opdrachten

Opdracht 1: keuze muziek ➦ Leerlingen beslissen in groep (o.b.v. meerderheid) tussen een aantal liedjes die de leerkracht voorzien heeft. Keuze van het tempo van de muziek heeft ook betrekking op expressie in dans: een aantal vrolijke liedjes (vereisen glimlach), aantal gevoelige liedjes (gelaten blik).

Tabel 1: Opdrachten per niveau-indeling.

	Opdrachten: te verdelen over de beschikbare potjes (min aantal opdrachten per niveau verdeeld over potjes = aantal groepsleden)
NIVEAU 1	Voeg danspassen met beenbewegingen toe (4/8 tellen)
	Voeg danspassen met armbewegingen toe (4/8 tellen)
	Voeg geïsoleerde dansbeweging van een lichaamsdeel naar keuze toe (4/8 tellen)
	Voeg een sprongelement toe naar keuze
	Voeg een draaibeweging/pirouette toe
	Voeg een off-balance danselement toe (wankel evenwicht)
	Voeg een evenwichtselement toe waarbij je min 3 tellen balanceert op een lichaamsdeel (bv. waagstand)
	Voeg een danselement toe gebaseerd op een dagelijkse handeling (bv. het openen van een deur, op je hoofd krabben, schudden van hoofd/haar) (4/8 tellen)
	Voeg een symmetrisch danselement toe waarbij bv. de linkerhelft van het lichaam een spiegelbeeld is van de rechterkant (4/8 tellen)
	Voeg een danselement toe met waarbij het lichaam gespannen OF ontspannen is
	Verander bestaande danspassen of voeg nieuwe toe in de hoge laag (op de tenen, opgestrekt lichaam) (4/8 tellen) OF in de diepe laag (laag onder de kniehoogte) (4/8 tellen)
	Zorg voor danspassen waarbij je voorwaarts OF achterwaarts OF zijwaarts beweegt (4/8 tellen)
	Zorg in de dans voor een opstelling in een bepaald patroon (cirkel, vierkant, lijn, vopstelling...)
	Zorg op een bepaald moment in de dans voor een compacte opstelling waarbij alle dansers dicht bij elkaar staan OF een ruime opstelling waarbij alle dansers ver uit elkaar staan
	Zorg voor dansbeweging die traag uitgevoerd wordt op het ritme van de muziek OF voor een dansbeweging die snel uitgevoerd wordt op het ritme van de muziek (4/8 tellen)
	Zorg voor een stopmoment waarbij alle dansers gelijktijdig of elk om beurt stil staan voor min 3 tellen
	Zorg voor een effect waarbij alle dansers achtereenvolgens eenzelfde beweging/danscombinatie uitvoeren maar achtereenvolgens op een iets later moment de beweging inzetten (echo-effect). LI 1 start bew x en alvorens beweging x gedaan is start LI 2 met dezelfde beweging (min 4 tellen)
	Zorg voor een dansbeweging met een grote amplitude (bewegingsuitvoering) OF een kleine amplitude (bewegingsuitvoering) (4/ 8 tellen)

NIVEAU 2	Voeg een off-balance (wankel evenwicht) beweging toe waarna een gecontroleerde val volgt
	Voeg een danspas met een combinatie van arm- en beenbewegingen toe (4/8 tellen)
	Voeg een danspas met een combinatie van bewegingen van 2 lichaamsdelen naar keuze toe (4/8 tellen)
	Voeg danspassen met hoofd OF romp toe (4/8 tellen)
	Voeg een combinatie van danspassen toe waarbij er telkens aangezet wordt vanuit een andere plaats in het lichaam (centrum buik, rechterschouder, linkerhand, hoofd,...)
	Voeg een (veilig!) liftelement naar keuze toe
	Voeg een dansbeweging toe die je in fasen aan bod laat komen (deelbeweging 1stop-deelbeweging 2-stop-...)
	Voeg een danselement toe met waarbij het lichaam gespannen en contrasteer dit met een danselement waarbij het lichaam ontspannen is
	Verander bestaande danspassen of voeg nieuwe toe in de hoge laag (op de tenen, opgestrekt lichaam) (4/8 tellen) en contrasteer met danspassen in de diepe laag (laag onder de kniehoogte) (4/8 tellen)
	Zorg voor een effect waarbij eenzelfde beweging/danscombinatie herhaald wordt maar achtereenvolgens telkens iemand extra meedoet met deze beweging/danscombinatie. I 1 voert combi X uit – II 1 + II 2 voeren combi x uit - ... (canon-effect) (min 4 tellen)
	Zorg voor een vlotte overgang van patroon 1 naar patroon 2 (cirkel, vierkant, lijn, opstelling...)
	Zorg voor een opstelling waarbij alle dansers dicht bij elkaar staan (compacte opstelling) en contrasteer met een opstelling waarbij alle dansers ver uit elkaar staan (ruime opstelling)
	Zorg voor een dansbeweging (4/8 tellen) die traag uitgevoerd wordt op het ritme van de muziek en contrasteer met een dansbeweging (4/8 tellen) die snel uitgevoerd wordt op het ritme van de muziek.
	Voeg een freestyle moment toe in de dans (mag eventueel een of meerdere solomoment(en) zijn)
	Voeg een draaibeweging/pirouette in combinatie met een sprong toe
	Zorg voor een mexican-wave effect waarbij alle dansers achtereenvolgens een verschillende beweging uitvoeren
	Zorg voor een dansbeweging met een grote amplitude (bewegingsuitvoering) en contrasteer dit met een kleine amplitude (bewegingsuitvoering)
	Voeg een dansbeweging toe waarbij je slechts 1 steunpunt gebruikt (bv. 1 been/arm/hoofd)
	Gebruik in de dans twee verschillende vormen van samenwerking: bv. spiegelen van elkaars bewegingen, actie/reactie, unisono, leiden/volgen,...

3. Evaluatiecriteria

Peerevaluatie (/2ptn):

	0	1	2
EXPRESSIE	Jouw blik is nooit tot zelden gericht naar het publiek.	Jouw blik is altijd gericht naar publiek maar jouw gezicht vertoont weinig of een verkeerde expressie (expressie is afhankelijk van muziekkeuze: vrolijk of gevoelig).	Jouw blik is altijd gericht naar het publiek en jouw gezicht vertoont expressie passend bij muziek (expressie is afhankelijk van muziekkeuze: vrolijk of gevoelig).
BEWEGINGEN	Je gebruikt voornamelijk ingetogen bewegingen: niet uitgestrekt, niet ver reikend (= kleine amplitude), niet vloeiend aaneengeschaakeld.	Sommige van je dansbewegingen zijn ingetogen (niet uitgestrekt, niet ver reikend, niet vloeiend aaneengeschaakeld), andere zijn wel afgewerkt: uitgestrekt, ver reikend, vloeiend.	Je dansbewegingen zijn altijd afgewerkt: uitgestrekt, ver reikend (= grote amplitude), vloeiend aaneengeschaakeld.

Leerkracht-evaluatie (/4 ptn):

	0	1	2
RITME	De leerling start op het verkeerde moment en danst uit de maat.	De leerling start op het afgesproken (en genoteerde) moment of danst op de maat.	De leerling start op het afgesproken (en genoteerde) moment en danst op de maat.
UITVOERING CHOREOGRAFIE	Haperende dansstijl: stukken choreografie vergeten, bewegingen half uitvoeren.	Alle danspassen worden uitgevoerd zonder stukken te vergeten of maar de helft van de beweging uit te voeren.	Alle danspassen worden in vloeiende bewegingen na elkaar uitgevoerd en met afwerking (strekken waar nodig, formaties cirkel e.d. zijn afgewerkt,... afhankelijk van gekozen opdrachten)

Eventueel permanente evaluatie door groepsleden waarbij alle groepsleden alle anderen van de groep kunnen beoordelen op de rol leiding aanvaarden/opnemen (/4 ptn):

	0	1	2
CREATIVITEIT EN NEMEN VAN INITIATIEF	Je toonde geen/weinig inzet om nieuwe danspassen o.b.v. de fiches te bedenken.	Je bedacht vlot nieuwe danspassen o.b.v. de fiches.	Je bedacht vlot nieuwe danspassen o.b.v. de fiches en hielp anderen bij het bedenken van danspassen.
LEIDING AANVAARDEN	Je toont geen respect voor input van anderen (uitlachen, boos worden,...).	Je toont respect voor input van anderen maar zoekt geen middenweg tussen eigen voorstel en voorstel van anderen.	Je toont respect voor input van anderen en zoekt middenweg tussen eigen voorstel en dat van anderen.

4. Inspelen op volgende tips:

- Inspraak (keuze niveau, danspassen en muziek)
- Rekening houden met verschillen (mede dankzij inspraak: keuze niveau: Iln die kiezen voor lager niveau krijgen minder moeilijke opdrachten, Iln kunnen zelf dansbewegingen die haalbaar zijn voor hen bepalen)
- Rekening houden met gevoelens (geen etalage-effect, Iln hoeven geen dans uit te voeren waarvan ze de danspasjes niet kunnen uitvoeren maar kunnen zelf aanvoelen wat ze kunnen en wat niet om dan een dans op te bouwen)
- Transparante criteria/doelen (zie 4. evaluatiecriteria die vooraf duidelijk gemaakt worden)
- Leerling evalueert (a.d.h.v. rubric zie 4. evaluatiecriteria)

Suggesties ter verbetering van de good practice zijn altijd welkom! E-mail in dat geval naar Jolien.Maes@UGent.be.